

Birleşik Avrupa Devletleri fikrine şüpheci bir yaklaşım

İdil Bilgiç ALPASLAN

TOBB ETÜ İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi İktisat Bölümü 2. sınıf

Avroskeptisizm, **kimi zaman** ülke çıkarlarını korumak amacını da **içermekle beraber** daha genel anlamıyla **Avrupa Birliği'nin** amaçlarına **karşı şüpheci bir yaklaşımda bulunmak** ve bu amaçlarla fikir **uyuşmazlığına** düşmektir

Avroskeptisizm, kimi zaman ülke çıkarlarını korumak amacını da içermekle beraber daha genel anlamıyla Avrupa Birliği'nin amaçlarına karşı şüpheci bir yaklaşımda bulunmak ve bu amaçlarla fikir uyuşmazlığına düşmektir. Bu görüş özellikle Kuzey Avrupa ülkelerinde taraftar bulmasına rağmen, kimi durumlarda diğer Avrupa ülkelerini de etkisine almıştır. Norveç'in AB üyeliğini reddetmesi, İsveç'in Avrupa Ekonomik Bölgesi'ne girmeyi reddetmesi, Danimarka'nın Maastricht Anlaşması'nı reddetmesi, Fransızların yüzde 49'unun AB Anayasası'na karşı oy kullanması, Danimarka'nın Avroya geçmemesi, İrlanda'nın Nice Anlaşması'nı kabul etmemesi, İngiltere'nin Şengen Anlaşması'nın bir parçası olmaya karşı gönülsüz tutumu avroskeptisizm etkisi taşıyan bazı durumlardır.

Avroskeptiklerin çoğunluğu Birleşik Avrupa Devletleri fikrine karşıdır. Avrupa Anayasası, Avrupa adalet sistemi, uyumlulaştırılmış vergi ve refah yasaları, ülkelerin ortak konularda tek başlarına karar verebilme yetkilerinin azaltılması gibi konuların, devletlerin kendi hükümdarlık yetkilerini azaltacağı fikri yaygınlaşmaktadır.

Yeni üyelerin yaklaşımlarındaki farklılıklar ve AB'yi bir amaçtan çok bir araç olarak görmeleri de eski AB üyelerinde çeşitli huzursuzluklar doğuran sebeplerin başında gelir.

Hükümet yetkilerinin azaltılması idealinin yanısıra, Avroskeptikleri fikirlerini yaymak konusunda daha da ateşleyen bir diğer nokta ise AB'nin genişleme süreci sonrası birliğe katılan ülkelerdeki farklı yaşam standartları ve üyeliğe bakış açılarındaki farklı tutumdur. Yapılan araştırmalar sonucu, Estonya, Letonya, Çek Cumhuriyeti ve Polonya dışındaki ülke vatandaşlarının AB'ye katılmayı daha iyi yaşam standartları ile eş tuttuğu görülmüştür. Ancak sayılan ülkelerin vatandaşları AB üyeliklerini ve adaylıklarını daha çok ekonomik boyutta ele almışlardır.

Avroskeptisizm sadece AB üyesi ülkelerle sınırlı kalmamakta, Türkiye'de de taraftar bulmaktadır. Birliğe katılım daha çok konuşulup daha çok analiz edildikçe, gözlemciler Türkiye'nin tam üyeliğe alternatif başka bir yaklaşıma daha sıcak bakması fikrinden söz etmeye başlamışlardır. Her ne kadar AB'ye üyelik Türkiye'nin Avrupalı kimliğinin resmen onaylanması anlamına gelse de bu üyelik aynı zamanda Türkiye'nin milli egemenliğinin bir kısmının da AB'ye devri anlamına gelmektedir. Yaşam standartlarının AB standartlarına uyumlu hale getirilmesi de, Türklerin kutsal saydıkları kültürel yaşantılarının değişmesini ifade etmektedir. Bu ve benzeri nedenlerle, gün geçtikçe daha çok insan Türkiye'nin AB üyeliğini sorgulamaya başlamıştır.

Türkiye'deki Avroskeptiklerin elinde iki büyük koz bulunmaktadır. Bunlardan birincisi, ülkenin jeopolitik önemidir. Ulusal güvenliğin ortaya çıkarttığı kimi zorunluluklar, insan haklarına uyum da dahil her türlü diğer şarttan daha ön planda tutulmalıdır.

Diğer önermeleri ise, Avrupa Birliği'nin özellikle insan hakları konusunda Kopenhag Kriterleri'ne dayanarak tek taraflı şartlar ileri sürdüğüdür. AB, Türkiye'ye diğer aday ülkelerden daha farklı davranmakta ve yerine getirilmesi daha zor şartlar öne sürmektedir. Bu ise AB'nin Türkiye'yi kendisine dahil etmeye hazır olmadığının ve ayak sürüdüğünün bir göstergesidir.

Avroskeptiklerin öne sürdükleri ve dayanak olarak kullandıkları bu noktaların yanı sıra, karşıt görüşe sahip olanlar ise ellerini Türkiye'nin zaten Avrupalı olduğu fikri ile güçlü tutmaktadırlar. AB üyeliğinin kabulü ise, sadece bunun resmen onaylanması ve Türkiye'nin ait olduğu yere gelmesi olacaktır.

İki farklı görüşün tartışıldığı bu ortamda, aday üyelik konumunun henüz ilk aşamalarında olan Türkiye için Avroskeptisizm yaklaşımı yeni olmakla beraber, zaman geçip adaylık şartları ortaya kondukça ve yeni yasalar uygulamaya sokuldukça milli egemenliğin ne kadar sahiplenildiği, şartlara uyumun Türk kimliğine ne kadar uyduğu da Avroskeptisizm yaklaşımının Türkiye'deki geleceğini belirleyecektir.